

SVATÝ CARLO ACUTIS

Vhodnou životopisnou knihu o Carlu Acutisovi (1991–2006) jsme začali hledat ihned poté, co bylo oznámeno jeho blížící se blahořečení, které pak proběhlo v říjnu 2020 v Assisi. Po delším pátrání v několika jazycích jsme se nakonec rozhodli vydat tu nejstarší. Napsal ji pozdější postulátor kauzy blahořečení Nicola Gori, a to v roce 2007, tedy jen rok po Carlově smrti. Obsahově nám přišla nejlepší, navíc snad nejpřístupnější mladým čtenářům, jimž především by se tato kniha měla dostat do ruky. Z roku prvního italského vydání je zjevné, že součástí textu nemohly být události, které nastaly po tomto datu, jako například jednotlivé fáze kanonizačního procesu, oficiálně doložené zázraky na přímluvu Carla Acutise nebo rozhovor s jeho matkou Antonií. Tehdy také nemohla být součástí textu nověna s prosbou o přímluvu svatého teenagera, kterou jsme doplnili na závěr.

Z toho důvodu jsme si vyžádali svolení autora a české vydání jsme s jeho vědomím ještě editovali a doplnili. Dodali jsme některé novější informace, rozšířili poznámkový aparát a připojili zajímavé přílohy. Drobné aktualizace si vyžádalo i toto druhé vydání, které se dostane čtenářům do rukou už s vyhlídkou blízkého svatořečení Carla Acutise, oznámeného na jubilejní rok 2025.

KAPITOLA 1

KRÁTKÝ ŽIVOTOPIS

První roky

Carlo Acutis se narodil 3. května 1991 v Londýně, kde se jeho rodiče Andrea a Antonie ocitli na několik let z pracovních důvodů. Je to veselé a živé dítě. Jakmile přijde na svět, jen co přestane plakat, otevře oči a začne všechno pozorovat. Tato zvědavost se stane jedním z jeho hlavních povahových rysů. Bude se projevovat v mnoha oblastech, ať už půjde o jeho víru, jiná náboženství, počítače, malování, filmy nebo zvířata.

Jeho prarodiče, kteří jinak žili v Itálii, okamžitě vyrazili do Londýna, aby vnoučka přivítali. Příchod nového života prožívá rodina jako velký svátek.

Carlo dostal od Boha milost narodit se v křesťanské rodině, i když tehdy byli jeho rodiče ve víře velmi vlažní. Přesto jen o dva týdny později nechali dítě pokřtít.

Stalo se tak 18. května v londýnském kostele Panny Marie Bolestné. Zajímavý detail – v této farnosti měli rovněž ve velké úctě Pannu Marii Fatimskou. Jako by se tím předjímal, jaký druh zbožnosti bude chlapci zvlášť blízký: Později se Carlo dobrovolně zasvětil Neposkvrněnému Srdci Panny Marie a v jeho životě budou hrát velkou roli slova, která řekla Matka Boží třem fatimským pasáčkům.

Prarodiče mu jdou za kmotry, mají z jeho narození obrovskou radost. Maminka objedná u cukráře dort ve tvaru beránka: Vybrala si tento symbol, aby tím poděkovala Pánu Ježíši za dar dítěte a svěřila jej do Božích rukou. Dále uvidíme, že symbol beránka ho bude „jakoby náhodou“ provázet i v příštích letech.

V těch dnech dům Acutisových v Londýně dýchá srdečnou radostí, takřka jako by chtěl vyvážit strohost světa financí a obchodu, v němž se nacházejí. Maminka Antonie se každou chvíli zastaví a těší se pohledem na synka. Kolik očekávání, nadějí a myšlenek se rodí v mysli rodičů, když se dívají na své novorozené dítě... Čím jednou bude? Prozatím mu kromě fyzického života nabídli i Boží život, možnost být Kristovým učedníkem. On jim to oplatí tím, že je přivede k hlubší víře, jak později doznává jeho maminka Antonie:¹

¹ Celý rozhovor vyšel v deníku *Corriere della sera* dne 4. září 2020.

Jak vůbec Carlo objevil víru?

Určitě ne zásluhou nás rodičů, to klidně zveřejněte. Já sama jsem byla v kostele třikrát v životě: první svaté přijímání, biřmování a svatba. A když jsem se setkala se svým manželem během jeho studií v Ženevě, také nechodil do kostela.

Jak si tedy vysvětlujete Carlovu zbožnost?

Svou roli sehrála Beata, polská chůva, která měla ve velké úctě papeže Jana Pavla II., ale i sám Carlo přirozeně tíhl k posvátnu. Když mu bylo tři a půl roku, chtěl, abychom se při procházkách zastavovali v kostele a šli pozdravit Pána Ježíše. V městských parcích sbíral kytky pro Pannu Marii. Ke svatému přijímání chtěl jít o své vůli už v sedmi letech. (...)

Mě osobně Carlo zachránil. Byla jsem ve víře negramotná. Přiblížila jsem se k ní také díky knězi jménem Ilio Carrai, kterému se přezdívá boloňský páter Pio (...). A tenhle proces stále trvá.

Později Carlo prohlašuje, že křest je nesmírně důležitý, protože „znovu zapojí duše do Božího života, což jim umožní dojít ke spáse. Lidé moc nechápou, jak neuvěřitelný je to dar. Zajímají je (na křtinách) konfety, bonboniéry a bílé šatičky s kraječkami – a tím to hasne.“

O miminko pečuje nejen maminka, ale též paní na hlídání. Jeho první chůvy jsou Angličanky, které

umí s tímto čiperným dítětem velmi dobře zacházet. Dělalji to rády, ačkoli občas vzniknou i legrační situace. Nějakou dobu se třeba rodiče podivovali, že z chlapečka „táhne alkohol jako z opilce“. Pak ale zjistili, že mu chůva namáčí dudlík do anglického alkoholického sirupu *Calpol*. Hájila se tím, že alkohol prý dětem pomáhá usnout.

Jindy zase našli chůvu s batoletem Carlem, jak tvrdě spí a oba jsou zamazaní od čehosi, co na první pohled připomínalo zaschlou krev. Vypadalo to, jako by je někdo „podřízl ve spánku“. Drama se však rychle vyřešilo: Chůva totiž milovala čokoládu a neustále ji pojídala. Tehdy ji prostě zapoměla odložit a usnula, takže se čokoláda roztekla všude kolem.

V září roku 1991 se rodina Acutisových vrátila do Milána a jedna anglická chůva přijela s nimi. Zůstala u nich asi rok. Také byla poněkud zvláštní. Rodiče si vybavují, že třeba odmítala pít vodu z kohoutku. Tvrdila, že italská voda je prý nebezpečná, plná bakterií. V jejích představách Itálie patřila mezi zaostalé země, kde se na hygienu moc nedbá. Antonii a Andreu tyto předsudky velmi pobavily, obzvlášť uprostřed Milána, který má tak trochu německou mentalitu.

Jakmile jsou malému Carlovi čtyři roky, pošlou ho rodiče do školky. Chodí tam moc rád – jako jedináčkovi mu společnost jiných dětí dělá radost. Je to živé

dítě a má už své vlastní názory, které mu nikdo nedokáže vyvrátit. Od malička je velice mírumilovný: Když ho třeba nějaké jiné dítě bije, nijak mu to neoplácí. Dokonce ani na naléhání nové polské chůvy svůj postoj nezmění. Mladá Polka se kvůli tomu často i zlobí, ničeho však nedosáhne. Když ho dospělí pobízejí, aby byl ráznější, odpovídá: „Můj Pán by nebyl rád, kdybych na ně byl zlý.“

Carlo byl vždycky hodně upovídáný, své první slovo „táta“ řekl v pouhých třech měsících a „máma“ ve čtyřech. Od útlého věku u něj jeho blízcí pozorují velké komunikační schopnosti. Díky tomu si umí získat přízeň lidí kolem sebe, dokonce i těch dospělých, kteří obvykle tvrdí, že děti nesnášejí.

Další chůva, jež ho dobře znala, vzpomíná: „Carlo byl vždycky andělské dítě, byl hluboce věřící a velmi čistý, průzračný. To se dalo vnímat, když mu byl člověk nablízku. Jeho nejvýraznější ctností byla pokora. Byl také velmi štedrý vůči ostatním dětem a vzpomínám si, že když ho někdy některé agresivnější děti bily, nikdy to neoplácel. Zlobili jsme se na něho a říkali mu, že se musí nějak bránit a třeba je také praštit, ale on se nedal přesvědčit.“

Další známá vypráví: „Se svými spolužáky trávil málo času. Vždycky byl tak trochu mystik a asketa, to ho odlišovalo od ostatních. Když jsem se dozvěděla

o jeho smrti, nemohla jsem tomu uvěřit. Velice mě to zarmoutilo. Moje počáteční reakce se však později proměnila v jistotu, že byl Carlo opravdu andělem, kterého nám Pán poslal, aby nás přivedl k hlubšímu zamyšlení nad životem a zahřál naše srdce. Bolest zůstává, ale máme útěchu ve víře, že je i nadále šťastný v nebi.“

Dětství

Když byl Carlo malý, trávil takřka celé léto v domě svých prarodičů ve vesnici Centola, která se nachází v turistické oblasti provincie Salerno. Právě zde se jeho praprarodiče seznámili. Prababičku měli místní ve velké úctě, protože hodně podporovala charitu. Její jméno dodnes žije mezi rybáři v neapolském a salernském přístavu. Někteří dokonce tvrdí, že už na její přímluvu obdrželi mnoho milostí.

Carlo tráví celé dopoledne a část odpoledne u moře. Na pláži spořádá jednoduchý oběd, obvykle bagetu a ovoce. V dědečkově zahradě trhá ovoce přímo ze stromů a často ho pak rozdává kamarádům.

Uprostřed přírody a venkovského klidu nasává prostou atmosféru plnou lidskosti. Tak se jeho otevřená a spontánní povaha přirozeně rozvíjí. Díky svému

milému a přirozenému vystupování se záhy sprátelí se všemi obyvateli vesnice.

Je rád s lidmi a umí snadno navazovat kontakty. Jednou je babička pozvána na oslavu sedmdesátin svého dobrého přítele, ale nechce vnuka nechat doma samotného. Vezme ho tedy s sebou. Přestože je mu teprve dvanáct let a skoro nikoho tam nezná, na konci večera už se kamarádí se všemi. Pán domu a tehdejší oslavenec vzpomíná: „Všichni se mě vyptávali, kdo je ten sympatický a elegantní kluk. Někteří říkali, že si s ním výborně popovídali, a šokovalo je, když se dozvěděli, že Carlovi je pouze dvanáct let.“

Další paní píše: „Poznala jsem ho jako výjimečné, všestranně nadané dítě. Každý den jsem ho u nás potkávala na mši svaté: Byl velmi hodný, vychovaný a štedrý. Stále vzpomínám, s jakou usebraností chodil ke svatému přijímání. Vypadal jako anděl. Pokaždé mě pozdravil... Stále vidím ty jeho usměvavé oči.“

Právě v Centole se prarodiče řízením Prozřetelnosti setkají s vynikající polskou studentkou, která souhlasí s tím, že bude o malého Carla pečovat. Zůstane s rodinou zhruba čtyři roky a stane se téměř jeho „druhou“ maminkou. Svůj vřelý vztah k dítěti vyjadřuje slovy: „Když jsem Carla spatřila poprvé, udivilo mě, jak moc se podobá ‚andílkům‘ na obraze jedné slavné italské galerie. Z jeho očí jako by vyzařovalo

niterné světlo. Určitě byl svatý – s dítětem, které chodí denně na mši svatou a modlí se růženec, se jen tak nesetkáte! Když jsme s jeho maminkou šli na malou pouť do svatyně v Pompejích, viděla jsem jeho úctu k Panně Marii. Vykonal si zasvěcení Panně Marii Růžencové z Pompejí a pak jsme se společně modlili růženec před zázračným obrazem.“

Mnozí mluví o Carlovi tak trochu jako o andělovi. Co na to jeho maminka?²

Antonie, ještě včera Carla nikdo neznal, a dnes o něm mluví sám papež. Vy jste ho znala jako první a jako milující matka jste ho viděla vyrůstat. Byl to pro Vás „anděl“? Nebo jste zaznamenala, jak byl výjimečný, až po jeho smrti?

Carlo ze své přirozenosti anděl nebyl, byl to obyčejný člověk. Ale pokud slovem „anděl“ naznačujete vlastnosti jeho duše, pak odpovídám ano. Písmo svaté nám zjevuje, proč byli lidé stvořeni. A v určitém slova smyslu se andělům podobáme, protože naším povoláním je oslavovat svým životem Boha, milovat ho celým srdcem, a v důsledku toho milovat i svého bližního jako sebe. Nicméně, jak říkal svatý Augustin: „Není možné, aby ti, kteří chtějí milovat svého

bližního, ho opravdu milovali, pokud nemilují nejprve Boha.“ Carlo používal tohle nádherné přirovnání: „Když je krásný slunečný den a voda v jezeře je čistá a průzračná, odráží jako zrcadlo všechno, co je kolem. Stejně by to mělo být i s naší duší. Pokud je tak jasná a pokojná jako jezero, Bůh v ní uvidí svůj vlastní odlesk...“

Když dospěl do věku povinné školní docházky, zapsali ho rodiče na Institut sv. Karla v Miláně, což je velice prestižní soukromá škola. Po třech měsících ho ale maminka přehlásila do základní školy *Instituto Tommaseo*, kterou vedly sestry marcelínky, protože to měl mnohem blíž od domu. I když to chlapce zpočátku mrzelo, rychle se začlenil do nového prostředí. Přijali ho velice vřele, jako do rodiny. Některé sestry, které tehdy pracovaly na vrátnici, na něj vzpomínají: „Znala jsem Carla od prvních let jeho školní docházky a ihned mi připadal něčím výjimečný. Také sestra Andreina, která ho znala blíže, mi o něm nadšeně vyprávěla. Pamatuji si, že i v dalších letech to byl klidný a uctivý kluk, hodně živý, ale poslušný.“

Carlo je otevřený a ochotný vůči všem, s nimiž se setkává. V tomto ohledu jsou zajímavá svědectví hlídačů a vrátných, často původem imigrantů:

„Pracuji jako hlídač jedné budovy a znal jsem Carla Acutise, protože mě často zdravil. Pamatuji si jeho

² Rozhovor s maminkou Carla Acutise v knize CONQUER, W.: *Carlo Acutis: Un geek au paradis*. Paris: Éditions Première partie, PL 2019, s. 209–210.

pokoru, laskavost a zdvořilost. Byl to velice zbožný kluk, často chodil do kostela. Bylo vidět, že nedělá žádné rozdíly mezi svými italskými přáteli a námi cizinci. Cítili jsme se v jeho přítomnosti dobře.“

Také hlídač domu, kde Carlo žil, vypráví: „Měl v sobě jakousi čistotu a bezelstnost a to uklidnilo každého, kdo mu naslouchal a potřeboval utěšit. Uměl s velkou zralostí řešit spory. Nikdy nepřestal druhé respektovat. Miloval život a svým přístupem dokázal člověka skutečně „nakazit“. Stačilo s ním jen chvilku pobýt, a hned jste všechno viděli mnohem optimističtěji. A přestože pocházel ze značně bohaté rodiny, byl velmi pokorný. Dával si pozor, aby nikdy nijak neponížil ty, se kterými mluvil, a nezáleželo mu na tom, z jaké společenské vrstvy nebo jakého vyznání jsou.“

Mnozí z těch, kdo se s Carlem setkali, poukazují na jeho výjimečnou schopnost sladit hluboký vnitřní život, který se živil každodenní Eucharistií, s přirozenou společenskostí a radostí ze života. Jeden z dnešních představitelů *Kongregace pro nauku víry* vzpomíná na setkání s Carlem v Assisi takto: „Udělal na mě skvělý dojem. Když jsme spolu mluvili o různých náboženských a kulturních tématech, působil jako velmi vzdělaný chlapec. Byl vychován na solidních křesťanských základech, jež dokázal velmi dobře zvnitřnit, prohloubit, vysvětlit a obhájit. Tehdy

také s velkou prostotou, a přitom rozhodně mluvil o tom, jak si představuje svůj život v dospělosti: Chtěl pomáhat druhým svými dary, obzvláště svými intelektuálními schopnostmi a výbornými znalostmi informatiky, a to takovým způsobem, aby přinesly co nejvíc plodů.“

Sestra z kongregace Malých sester Ježíšových, odbornice na mezináboženský dialog, píše ve svém fiktivním dopisu Carlovi: „Měli jsme se moc rádi a dobře jsme si rozuměli. Nejkrásnější rozhovory jsme vedli u stolu. Vyprávěla jsem ti o svých návštěvách Indie a ty jsi mi vykládal o mladých, o církvi, o ústní a kontemplativní modlitbě... Jednou ses mě provokativně ptal: ‚Co je důležitější? Být horlivý ve službě druhým, nebo se hodně modlit za spásu duší?‘ Už jsi pochopil, že existuje i jiný způsob, jak sloužit druhým – stát se beránkem a dovolit Bohu, aby si tě vzal na začátku tvého života...“

OBSAH

Úvod.....	5
-----------	---

Kapitola 1

Krátký životopis.....	7
První roky	7
Dětství	12
Škola	17
Spolužáci	20
Klasické gymnázium	23
Vášeň pro informatiku	28
Domácí mazlíčci	30
Vztah s prarodiči	32
Prázdniny v Assisi	33

Kapitola 2

Duchovní cesta.....	35
Svatý František a Antonín z Padovy	35
Láska k bližnímu.....	39
Věčnost	42
Úcta k papeži	43
Katecheta svých blízkých.....	45
Carlo a Eucharistie	48
Eucharistická adorace	54

Svátost smíření	56
Klauzurní mnišky	59
Úcta k andělům	64
Zasvěcení Panně Marii	72
Boží milosrdenství a hluboké teologické intuice	73
Nejsvětější Srdce Ježíšovo	77
Panna Maria Lurdská	80
Panna Maria Fatimská	82
Carlova náhlá nemoc a serafínská smrt.....	85

Kapitola 3

Carlova spiritualita.....	93
Eucharistie, Boží slovo, evangelizace.....	97
Žízeň po Absolutnu	101
Nejznámější výroky Carla Acutise.....	104

PŘÍLOHY

Kanonizační proces	109
Zázrak pro blahořečení	110
Zázrak pro svatořečení	111
Hrob svatého Carla Acutise.....	113
„Boží influencer“	113
Novéna se svatým Carlem Acutisem	117